

E-learning kompetencia és az X, Y és a Z generáció

Sinka Róbert, PhD – Sinka Annamaria, PhD

rsinka@monguz.hu

sinka.annamaria@abpk.szie.hu

A nyelvi kulcskompetenciák ...

A négy nyelvi alapkompentenciát (hallás utáni szövegértés, olvasás, írás és beszéd) mostanában gyakran kiegészítik egy **ötödikkel**, amit magyarul a szemlézés (**viewing**) szóval lehet talán leginkább érzékelteni.

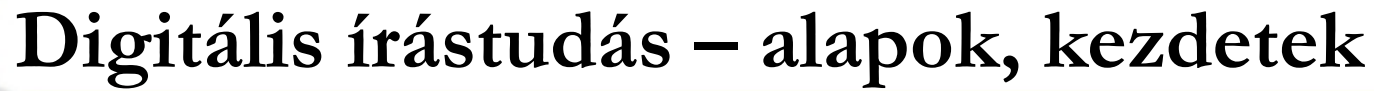

Mi az a viewing?

Olyan készséget takar, amellyel az ún. vizuális szöveget értelmezhetjük, ilyen lehet pl. a diagram, illusztráció, film, fénykép, dokumentumfilm, multimédia, amely ***tartalmazhat*** (a lehetőség itt a hangsúlyos) írott szöveget is. (Board of Studies, 2007).

A nyelvi készségek *viewing*-gal (mint az írástudás-tanuláshoz hozzáadott kategória) való kibővítése egyfajta válasz a recens megjelenítés és a kommunikáció változásaira (Churchill, Ping, Oakley, Churchill 2008).

A **másik** aspektusát a könyv (nyomtatott alapú média) irányából a képernyő (számítógép monitor) irányára felé való elmozdulás adja (Kress 2004).

X „A digitális írástudás nem jelent alternatívát vagy nem helyettesíti a hagyományos írástudást, hanem inkább olyan kiterjesztés amely a mai világban a munkához, tanuláshoz és társadalmi beilleszkedéshez szükséges általános írástudáshoz járul hozzá.,,

Hangsúlyváltás – generációs konfliktus

 Tradicionális tanulási környezet	Konstruktivista tanulási környezet
Tények és szabályok, kész megoldások megtanítása	Készségek, kompetenciák, jártasságok, attitűdök kialakítása
A tudás forrása az iskola, a tanár, a tananyag <i>(*az írott forrás misztériuma)</i>	A különböző forrásokból és perspektívából szerzett tudáselemek integrációja <i>(*hálózati kapcsolatok, aktuális forrás a weben)</i>
A tanári instrukció dominanciája a tudáselsajátítás során	Komplex, inspiráló tanulási környezetben a tanuló önállóan építi fel tudását
Zárt, lineáris , monomediális tanulási környezet	Nyitott, multi- és hipermediális tanulási környezet

*(*megjegyzés tőlem)*

Komenczi Bertalan (2009): Az információs társadalom iskolájának jellemzői (nem teljes lista)

<http://www.ofi.hu/tudastar/informatika-oktatasban/informacios-tarsadalom>

A született digitális tanuló és az emigráns tanár

Született digitális tanuló	Emigráns digitális tanár
Információhoz gyors hozzáférés (többféle médium)	Nyomdafesték sovinizmus (lassú hozzáférés)
Párhuzamos információfeldolgozás	Egyszintű információfeldolgozás
Kép, hang, videó preferenciája	Szöveg preferenciája
Non-lineáris	Lineáris információfeldolgozás
Belső tanulási motiváció	Külső tanulási motvációi
Releváns, azonnal használható információk tanulása	Irányított, curricurális tanulás, sztenderd tesztekkel

A digitális írástudás kompetencia legjobb fejlesztője eszköze

A kulturális változásokhoz való alkalmazkodás, adaptáció

Az új technológia és a szoftver gyors elsajátítása

Kollaboráció

Olvasás, írás és kommunikáció a digitális technológia felhasználásával

A sztenderdek betartása

Kritikus gondolkodás

Információ tervezés többszereplős online hallgatóságnak címezve

Forrás: <http://writingforelectronicmedia.wikispaces.com/Digital+Literacy>

„... informational literacy is practically, the capacity for the effective use of the information in order to solve a problem with ICT devices.”

Forrás: Sinka-Papp-Vágvölgyi (2007); http://www.icl-conference.org/dl/proceedings/2007/paper/271_Final_Paper.pdf

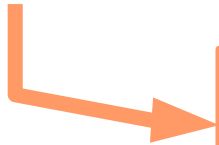

Multimodális szövegek

A digitális technológia lehetővé teszi a különféle modalitások integrációját, úgy mint a hagyományos szöveg, képek, hanganyagok, animált képsorok, átmenetek és videó multimodális szövegbe való illesztését (Kress 2006).

Lényeges hogy megtanítsuk, hogyan hozzuk létre, használjuk fel és manipuláljuk a szövegek széles repertoárját, benne média szöveget, hipertextet és vizuális szövegeket (Koh, 2002).

tananyagfejlesztés + multimodalitás = e-tananyag + e-kompetencia

A digitális írástudás megértéséhez szükséges megismernünk **a digitális média jellemzőit**. Ezek a következők:

- megnövekedett multimodalitás,
- interaktivitás,
- meta információ

(Churcill, Ping, Oakley és Churchill 2008).

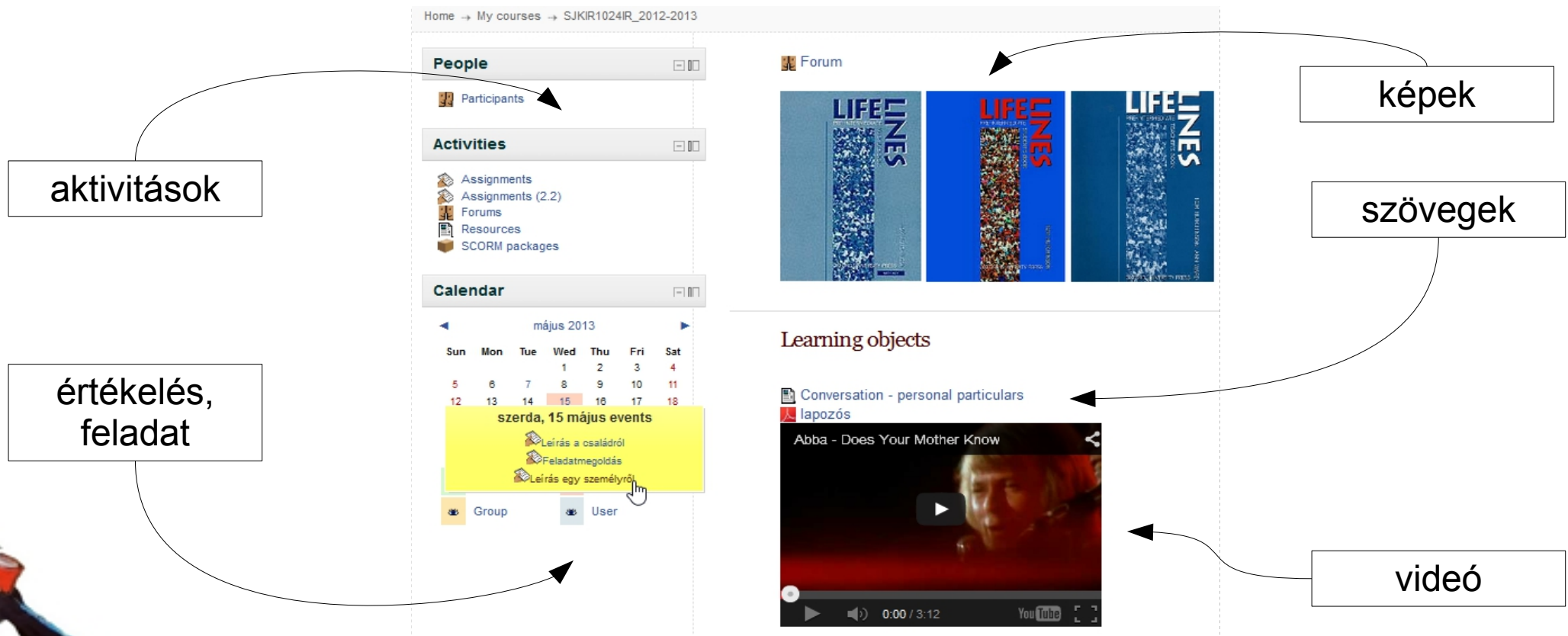

Megnövekedett multimodalitás

A digitális szöveg nem pusztán nyelvi alapú szöveg és képeket (pl. fotókat, rajzokat, illusztrációt, ikonokat, szimbólumokat stb.) tartalmaz, hanem más modalitásokat is (csakúgy mint hangzóanyagokat (alámondást, zenét, hangeffekteket), animációkat (2, 3 D) videókat, színvezetőket, átmeneteket és interaktív elemeket. (Jewitt, 2008)

Fontos felismernünk, hogy mi a lényeges a multimodális szövegen belül, hogyan olvassuk a különböző modális elemeket, hogyan menjünk át egy jelenség reprezentációs módjából egy másikba, hogyan navigáljunk a szöveg elágazásai között.

Interaktivitás

A digitális szöveg lehet interaktív, ez **megnővelheti a reprezentációs és kommunikációs kapacitását** (zavarba ejtő is lehet)

A interaktivitásnak 3 aspektusa van (Churcill, Ping, Oakley and Churchill, 2008):

- navigációt tesz lehetővé a digitális szövegben
- manipulálható modalitást enged
- a szöveg olvasója és szerzője között interaktív kapcsolat jöhet létre

A digitális írástudás-tanulásnak támogatnia kell speciális készségek fejlesztését az interaktív reprezentáció felfedezéséhez a jelentés létrehozásának folyamatában.

Meta információk

A digitális szöveget gyakran más meta információk is kísérik, amelyek **kibővítik a jelentését**.

Mint például a felhasználók általi **címkézés** (tárgyszavazás), szavazás, **kommentek** a szerzőről és a kapcsolódó állományokról.

meta információk

projekt szöveg

Referátum feltöltése

A referátum címe: Zelk Zoltán: Este jó, este jó,

Műfaji besorolás: vers

Intertextuális kapcsolatok: altató, József Attila

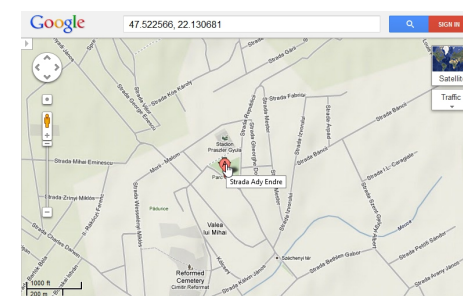
Az elemzett mű szerzője: Zelk Zoltán

A mű szerzőjének születési helye: 47.5226°N, 22.1307°E

Az elemzett műhöz kapcsolódó földrajzi helyek: Érmihályfalva, Budapest, Miskolc, Szatmárnémeti,

A referátum szövege: z elk-zoltan-este-jo-MINTA.pdf

Az elemzett mű szerzőjének fényképe:

térkép
(tagging)

e-portfólió

Exportálás portfólióba

A digitális írástudás-tanítás kihívásai

A digitális írástudás-tanulás realizálásához **átalakulásra van szükség**, nem pusztán a tanmenetekben, tantervekben, hanem az osztálytermi gyakorlatban is.

Churcill, Ping, Oakley és Churchill 2008 tanulmányával összhangban a tanároknak a digitális írástudás-tanulás osztálytermi implementációjakor a következő **kihívásokkal kell szembenéznie**:

- Limitált fókuszt a digitális szövegekre
- A multimodális szövegek dezintegrált / szegmentált látásmódja
- A tanárok limitált digitális írástudása
- A diák-központú feladatok hiánya
- A megfelelő multimodális értékelés hiánya

Limitált fókusz a digitális szövegekre

A *viewing* tananyagban való megjelenése (pl. Szingapur általános iskolái) a nyomtatott szöveghez és nem a digitális médiához kapcsolódik. Ez arra bátoríthat bennünket, hogy a *viewing* készségének fejlesztése a nyomtatott szövegeken és ne kizárólag a digitális médián keresztül történjen.

Irodalomjegyzék

Bastian O – Schreiber K-F (eds) 1999: *Analyse und ökologische Bewertung der Landschaft*. Spektrum, Heidelberg - Berlin p.564 Borhidi A. - Sánta A. (szerk). 1999: *Vörös Könyv: Magyarország növénytársulásairól 1-2*. Természettudományi Kiadó, Budapest p. 362, p. 404 Bulla M. – Vári A. 2002: *Magyarország környezeti jövőképe – egy évtized távlatából*. Műhelytanulmányok OKT, Budapest p. 32, <http://www.socio.mta.hu/konyvek/bulla-vari.pdf> Csima P. 2009: *Tematikus tájváltozás-elemzések – a települési táj*. <http://www.geo.u-szeged.hu/web/sites/default/files/15Konferenciak/absztraktoktet.pdf> 18 p. Csorba P. 2008: *A tájhatárok kijelölése és változása*. Földrajzi Közlemények 132. 2. pp. 220–226. Crawford-Brown D J 2001: *Mathematical Methods of Environmental Risk Modeling* Kluwer, Amsterdam p. 205 Gruiz K.; Vaszita E. and Siki Z. 2005: *Risk based management of the Hungarian demonstration site, Toka Valley*, Gyöngyösorszi In: Proceedings CD, Training Course and Conference, Budapest, 4–8 July, 2005. http://www.mokkka.hu/db1/get_pic.php?db_type=mysql&table=elolap&col=rec_id&id=42&pic=pict EU Tájékezmény 2005: http://www.termeszettvedelem.hu/index.php?pg=sub_705 Feature Analyst 2009: http://www.vls-inc.com/feature_analyst.htm Kaule G 2002: *Umweltplanung*. Ulmer Sturtgart p. 315 Kollányi A 2004: *Táji indikátorok alkalmazási lehetőségei a környezetállapot értékeléséhez*. www.kep.taki.tif.hu/file/Taj_Kollanyi.doc Konkolyiné Gy. É. 2003: *Környezettervezés*. Mezőgazda Kiadó, Budapest p. 398 Leser H – Klink H-J 1988: *Handbuch und Kartierleitung* Geoökologische Karte 1:25000. Forschunggen zur Deutschen Landeskunde 228, Trier p.349 Marks R – Müller M – Leser H – Klink HJ (esd.) 1992: *Anleitung zur Bewertung des Leistungsvermögens des Landschaftshaushaltes*. Forschungen zur deutschen Landeskunde 229. Trier p. 222 Marjainé Szerényi Zs 2000: *A természeti erőforrások monetáris értékelésének lehetőségei Magyarországon*. BCE, Budapest, p. 251 Marjainé Szerényi Zs 2001: *A természeti erőforrások pénzbeli értékelése*. Közgazdasági Szemle XLVIII. 114–129 Marosi S. 1981: *Tájkutatási irányzatok, tájértékelés, tájtipológiai eredmények*. MTA FKI Elmélet–Módszer–Gyakorlat 35. 119 p. Marosi S.–Somogyi S. (szerk.) 1990: *Magyarország kistájainak katasztere I-II*. MTA FKI, Budapest. 1043 p. (2. kiadás 2010) Meyer, B.C. [Ed.] (2006): *Sustainable Land Use in Intensively Used Agricultural Regions* Landscape Europe. Alterra Report No. 1338. Wageningen. 182 p. Mezősi G – Rakonczai J (szerk.) 1997: *Geoökológiai térképezés elmélete és gyakorlata*. JATE TFT, Szeged, p. 131 Mezősi G. 2003: *A földrajzi táj*. – In: Borsy Z. (szerk.) *Általános természetföldrajz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. pp.807–817. Mezősi G. 2008: *Magyarország környezeti állapota*. JATEPress p. 153 Mezősi G. 1991: *Kísérletek a táj esztétikai értékének meghatározására*. Föld. Értesítő XL. 3-4. 251–264 Miklós, L. 1985: *Stetj zaumov v krajine*. Zivotne prosredie. Bratislava 19: 179–184 Pécsi M.–Somogyi S.–Jakucs P. 1972: *Magyarország tájtipusai*. Földrajzi Értesítő 21. 1. pp. 5–12. Pocsai K - Balogh P 2011: *Agrárinformatika / Agricultural Informatics (2011)* Vol. 2, No. 1:77-85 Riedel, W – Lange, H (szerk) 2002: *Landschaftsplanung*. Spektrum, Heidelberg. 384 Rakonczay Z. (szerk.)1990: *Vörös Könyv: a Magyarországon kipusztult és veszélyeztetett növény- és állatfajok*. Akadémiai Kiadó, Budapest p. 359 Rausz A (szerk.) 2005: *Környezetstatisztikai Évkönyv 2004*. KSH, Budapest, p. 209 Rausz A (szerk.) 2006: *Adatok hazánk környezeti állapotáról (AHK) 2006* KvVM, Budapest, <http://www.kvvm.hu/index.php?pid=9&sid=9&hid=1114> Várallyay Gy. 2001: *A talaj vízgazdálkodása és a környezet*. Magyar Tudomány 2001.7. pp. 799–814. Véry Z. 2008: *Kockázatelemző módszerek és eszközök*. <http://blog.mfor.hu/controlling/1570.html> Wischmeier, W. H. – Smith, D.D. 1978: *Predicting rainfall erosion losses*. USDA Handbook, No 282 Washington p. 33

Chapter 4. A tájtervezés földrajzi alapjai (Csorba P.)

Table of Contents

[A tájtervezés helye a rokon szakterületek között](#)
[A tájtervezés fogalma és célja](#)
[A fenntartható tájak tervezésének előfeltételei](#)
[A funkcionális folt-folyosó-mátrix rendszer kutatásának legfontosabb eredményei](#)
[A csökkenő emberi hatás alatt álló tájak arányának növekedése](#)
[A beépítettség növekedése, a fragmentáció és a metapopuláció kérdése](#)
[A tájmetria és a tájtervezés](#)
[A tájtervezési elméletek](#)
[A hazai tájtervezés hierarchikus szintjei](#)

belső hipertext

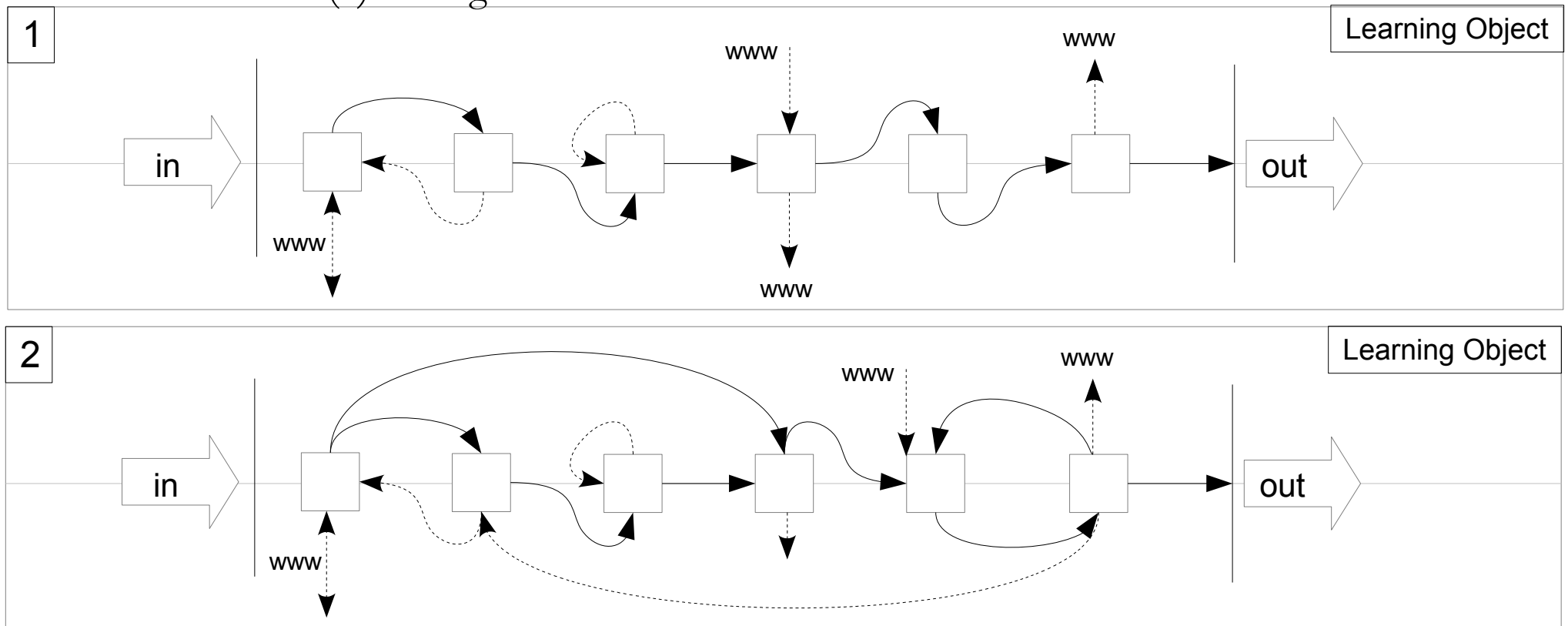
A nyomtatott média előnye az oktatásban.

A multimodális szövegek dezintegrált látásmódja

Általános osztálytermi gyakorlat az, hogy a diáknak adunk egy szöveget, és megkérjük, hogy rajzoljon valamit, a szöveghez kapcsolódva (Hazai általános iskolák, szövegértés) Ilyenkor valójában a diák az információ modalitását változtatja meg, de a hangsúly **monomodális** (1) és nem **multimodális** (2) szövegen van.

↔ *hypertext link to LO*

↪ *repeat or go back*

www *external source (e.g. website, repository etc.)*

➡ *input/output point*

X

Y

Z

A tanárok limitált digitális írástudása

Sok tanár nincs a digitális írástudás birtokában. Tanárképző, tanítóképző intézmények felelőssége.

A diák-központú feladatok hiánya

A digitális írástudás diák-központú pedagógiai gyakorlatokat kíván, a tanulási kimenet nem érhető a hagyományos **utasítás, memorizálás** módszerrel. A diáknak releváns feladatokra van szüksége, amely jelentés létrehozást és a reprezentációt a digitális médián keresztül kéri.

X -> Y -> Z

Tradicionális tanulási környezet

Progresszív tanulási környezet

Multimodális értékelés hiánya

Vincent (2006) úgy véli, hogy a jelenlegi értékelési stratégiánk (az erőfeszítések ellenére) monomodális alapú. (pl. az angol nyelv osztálytermi értékelésben a 'szó' áll mindenek felett.)

The assignment submissions page

Download all submissions as a .zip file

Enter a grade in the grade field.
(The maximum possible shows below, e.g. /100)

[-] Collapse or [+] expand column

- View and grade this submission on a separate page
- Upload feedback file

Enter Feedback comments
(also show in Grade report)

Save all Quick grading changes
before leaving the page, or advancing
to the next group of students

Open/download a
submitted file

Exchange Submission
comments

Change Filter to see only students with submissions,
or submissions that need grading.

Number of
submissions on page

Check **Quick grading** to input grades and
comments directly into the *Submissions* table.

Add an activity or resource

ACTIVITIES

☐ Assignment

☐ Chat

☐ Choice

☐ Database

☐ External Tool

☒ Forum

☐ Glossary

☐ Lesson

☐ Quiz

☐ SCORM package

☐ Survey

☐ Wiki

☐ Workshop

RESOURCES

☐ Book

☐ File

☐ Folder

☐ IMS content package

☐ Label

There are several forum types to choose from, such as a standard forum where anyone can start a new discussion at any time; a forum where each student can post exactly one discussion; or a question and answer forum where students must first post before being able to view other students' posts. A teacher can allow files to be attached to forum posts. Attached images are displayed in the forum post.

Participants can subscribe to a forum to receive notifications of new forum posts. A teacher can set the subscription mode to optional, forced or auto, or prevent subscription completely. If required, students can be blocked from posting more than a given number of posts in a given time period; this can prevent individuals from dominating discussions.

Forum posts can be rated by teachers or students (peer evaluation). Ratings can be aggregated to form a final grade which is recorded in the gradebook

Forums have many uses, such as

Add

Cancel

Vizuális szöveg analízis – *viewing* teszt

*„ ... vizuális szöveget értelmezhetjük, pl. a diagram,
illusztráció, film, fénykép, dokumentumfilm, multimédia,
amely tartalmazhat írott szöveget is.”*

Példa: Jegesmedve a vékony jégen

A kép neve:

Jegesmedve a jégen

Forrása:

Google képek

Leírás/összefoglaló a képről:

A képen egy vékony jégen az életéért küzd egy jegesmedve.

A kép által tartalmazott anyagok:

A kép a jegesmedve megváltozott életterét mutatja be.

Háttérismeret, ami a kép megértéséhez szükséges: klímaváltozás, amely miatt megváltozik a jegesmedvék élettere, és a jegesmedvék szokásai, életmódja.

A kép legfőbb üzenete, érvelése: A fő érv az lenne, hogy a jegesmedvék elveszítik élőhelyeket és a táplálékszerző területeket, ezért tenni az éghajlatváltozással szemben.

Hallgatóság, miért?: A közösség mind egyet szeretne, mert a változások nem csak a medvéket, az időseket vagy a gyerekeket érintik. És nem korlátozódnak egyetlen fajra sem.

A kép választás oka: Azért választottam ezt a képet, mert bemutatja a következményét annak, hogy egyetlen faj mekkora hatással lehet más fajokra és a környezetükre.

Felhasznált irodalom

Board of Studies. (2007). English K-6 syllabus. Sydney, NSW: Board of Studies NSW. Retrieved November 30, 2007, from http://k6.boardofstudies.nsw.edu.au/files/english/k6_english_syl.pdf

Churchill, N. Ping, L. C., Oakley, G., Churchill, D. (2008). Digital Storytelling and Digital Literacy Learning. Readings in Education and Technology: Proceedings of ICICTE, p. 418-430.

Jewitt, C. (2008). Multimodality and literacy in school classrooms. Review of Research in Education, 32, 241- 267.

Kis-Tóth, Lajos PhD Komenczi, Bertalan, PhD: Inside the learning environment - modeling and describing learning environments in an information society

Koh, A. (2002). Towards a critical pedagogy: Creating 'thinking schools' in Singapore. Journal of Curriculum Studies, 34(3), 255-264.

Kress, G. (2004). Gains and losses: New forms of texts, knowledge, and learning. Computers and Composition, 22, 5-22.

Kress, G. (2006). Literacy in the new media age. London: Routledge.

Prensky, Jukes & Dosaj Digital natives and digital immigrants

Tapscott, Don: Growing Up Digital: The Rise of the Net Generation, McGraw-Hill, 1999.

Tari Annamária (2010): Y generáció

Tari Annamária (2011): Z generáció

Vincent, J. (2006). Children writing: Multimodality and assessment in the writing classroom. Literacy, 40(1), 51-57.

Köszönöm a figyelmet!

Sinka Róbert
rsinka@monguz.hu

Sinka Annamária
sinka.annamaria@abpk.szie.hu

